

Előfizetésár

hónapban, kézbesítéssel:
 Magyarországon ..... 2 korona
 külföldre ..... 4 korona

Évesre, postán külföldre:

Magyarországon ..... 31 SÖT
 külföldre ..... 71 —

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRIS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap

léte és

ünnepnapon nap kiadással.

A lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadójának tartoznak.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.**

Telefonszám: **141.**

Lapfőigazgató: **a Nyomdarszékvénnyárság.**

Szomorú sors.

Ha nagy a baja az oroszországi muzsiknak, főlőhajt: A cár jó atyuska, de a cár messze van. Hogy tényleg ilyen jó-e a cár, az nem egészen bizonyos, de a muzsik, a maga bajának a nagyságát mégis csak abban látja, hogy a cár messze van s így nem segíthet rajta.

A magyar nép még csak nem is sóhajtozott, mikor úgy látta, hogy már ezen az ősi földön nem élhet meg, hanem csak zöldre össze a tarisznyát s amit szegényes vagyonából pénzé téhetett s ment ki a föld másik oldalára Amerikába. Ugy ment, mintha kergettek volna, pedig nem űzte más, csak megélhetést keresett.

Tudvalévő, hogy törvényt is hoztak e modern népvándorlás ellen, de még így is megkísért minden módot a nép elszegényedtet része, hogy kiszökhesse az országából. Természetesen küzdelem ez az életért. Ha itthon kapna munkát s megélhetést, nem menne ki. De így kénytelen vele. S nemcsak Amerikába megy, hanem kelet felé is szökődös. Erdélyben, a nagy, pusztító vizkatasztrófák után így beszélt a nép: itt mindenünk tönkrement, elpusztultunk. Aki segítene, olyan nincsen. Amerikába pedig tilos kimenni, hogy ott keresessünk. Hát akkor nincsen más mód, mint hogy éhen halunk a családunkkal együtt.

De aki ilyen keserves alternative elé van állítva, az bizonyára előbb megpróbálja a kiszökést s irtághyia ezt az országot, amelyben az ősei ezer éven verekedtek, ha háború volt s művelték a földjét, ha békés szellők lengedeztek.

Győrben pedig hivatalnokok ülészek, kongresszusoztak. Olyan emberek, akik nem vándorolhatnak ki, de akiket szintén sujtanak a megélhetés gondjai.

A jankijáltásuk kis hegedűre föltették ugyan a szordinót, de azért a keserves panaszok mégis csak hallhatók. Szomorú zugása van ennek a szélnek is, a szava ugyanaz, amit a nép beszél: nem lehet megélni ma már ebben az országban, amely:öl pedig vagy ötven év előtt még az volt a külföld véleménye, hogy belefűlladt a maga zsírjába.

Lesz-e ennek a kongresszusnak valami gyakorlati eredménye? A kilátások nem kedvezők. A miniszterel-

nök is, a belügyminiszter is elküldték embereiket erre a gyűlekezetre, akik vittek is oda — szives üdvözlözeteket. Azonfelül pedig azt az üzenetet, hogy majd a kongresszusi határozatokat terjeszkék csak fel nagybátran a kormányhoz.

Mert a kormány azokat el fogja olvasni. Azonban — tették hozzá — a minisztérium kénytelen minden kiadással szemben a legnagyobb óvatossággal állást foglalni.

Tessék tehát itt a szép virágnyelv, amely veletek sir, de a sorsotokot nem javít semmit s ezt már előre is kijelenti.

Ellenben a katonai létszámemeléssel szemben nem foglal állást sem óvatossággal, sem anélkül.

Az meglez bizonyosan, pedig a boldog katonák nem is kongresszusoznak, ök nem is rebegnek hó fohászot, ök egyszerűen csak parancsolnak. Nem tudni még, mekkora lesz a létszámemelés s a velejáró tulkiadások. De úgy hallatszik, hogy miután az osztrák kormány már belemelt a negyvenezer főnyi létszámemelésbe, alighanem ekkora lesz az újabb teher nálunk is.

Meddig tarthat ez még így? — kérdezi az ugnevezett köz-és nemzetgazdaság, sajnos, csak az ő papírosairól.

De onnan ugyancsak kérdezi s egyre súlyosabb szavakkal, egyre számottevőbb helyeken jajdul fel hanyatló sorsban levő közállapotaink fölött.

Most országunk egyetlen müegyé temének rektora szólott erről, a tanévet megnyitó közgyűlésen. Megállapítja, hogy Magyarországon még a népesedés nincsen dekadenciában, mert szaporodik.

Azonban ezt a népeséget az ország nem képes sem munkával, sem élelemmel ellátni. Ahol ilyen állapotok vannak, ott nem lehet más mondan a népről, minthogy az krónikus éhínségben szenved és ez nyomja a kezébe a vándorbotot.

Azt mondja a müegyetem új rektora, hogy évente több embert veszít az ország a kivándorlás folytán, mint amennyi emberáldozatba került a balkáni államoknak most lezajlott két nagy háborúja.

Ezek lesújtóan szomorú kijelentések s ezekre már nem mondhatja senki, hogy a mindent sötét színben látó újságírás frázisai. Hanem valóságok egy pusztuló ország felől.

Országrontás.

Békésgyűlán letartoztattak két szőlésznt, akik szinte gyárlag úzték a törvény által tiltott operációkat. A büneset anyaga felülmut mindent, amit e nemben a kriminalisztika eddig produkált: ezerháromszára tehető a magzatok száma, akik e bünes tevékenység miatt nem láthaták meg a nap fényes, sugaras világát.

Ezerháromszáz gyermek! Egy község, környék. Ez felér egy vesztett csatával, felér egy országos járvánnyal. Egy egész generáció tűnt el nyomtalanul, anélkül, hogy csak egyszer is sírásra töltött volna kicsiny száját.

Elgondolni is borzasztó e tömeggyilkosságot — és úgy érezzük, hogy e gondolatnál valami hangtalan, de annál fájóbb érzés markol a szívünkbe. Mert ez az eset tulóné egy monstre-bünpör keretén, és körülményeinél fogva a büntető tárgyalóteremből áthelyezték a társadalmi bajok körtérébe.

Itt, — a békésgyűlali esetnél — nem bünesest, félrelépett leányok szerepelnek, akik a maguk szegényét, botlását akarják eltitkolni, hanem asszonyok, — iparosok, kereskedők feleségei. És ez a momentum az, ami ezt az esetet a vizsgáztalanság sötét leplevel vonja be. Mert itt asszonyok félnek az anyaságtól, félnek gyermeküket hozni a világra és inkább kiteszik magukat mindennek, hogy a gyermekáldást elkerüljék. Kockára teszik és életüket is redibizák kuruzsoló kezekre, kiteszik magukat a feyházának, — hiszen a törvény feyházás és büntíntéstartés szab ki a magzatelhajtás elkövetőire, — csakhogy megszabaduljanak a gyermekáldástól!

Miért? Azért, mert ma a gyermekáldás nem jelent áldást, hanem nyomort a szülő és nyomort a gyermek számára. Mert ez a mi országunk immár annyira lesültyedt vagyonilag, hogy a gyermek sokak szemében csapás; — olyan csapás, amely nyomatja az anyában a gyermek iránti szeretet érzését és arra kényszeríti, hogy alávetse magát a legiszonyabb műtétnék, — ezzel menti meg magát és gyermekét is a nyomortól.

Az egyke-rendszer az, ami ellen szociológusaink tüzzel-vassal küzdenek. De az egyke-rendszerrel legalább van még egy generáció! Am milyen rettenetes ez a jelenség, amelynél a mostani generációt nem követi másik. Amikor a szülő elpusztítja a magzatát, — mert fél a nyomortól és félti a gyermeket a nyomortól. Éz a magyar társadalom legszörnyőbb képe.

Ezerháromszáz gyermek! Ennyivel kevesebb nézett a napsugárba. De ez eddig csak egy község, egy eset, amely nyilvánvalóvá lett. Hány ilyen eset van? És hány ártatlan magzatnak kell elpusztulnia megszületetlen, — hány gyermeköt csinálnak anygalt, miután már megszületett!

A jelen generációját a kivándorlóhájk rabolják el; a jövő generációját bünes kezek csírájában pusztítják el: én szép, én szent Magyarországon — mi lesz a sorsod? ...

25

POLLÁK NÁNDOR Kobrak cipőraktárában,

*** Nagykőrösi-utca 12. sz. alatt, míg a készlet tart, ***

a talpba vésett árakból **25** százalékat ad.

25

százalék!!

A kolera.

Ujból terjed a veszedelem.

Az ország több városából ma ismét kolera megbetegedések híreit kaptuk. Különösen a Délvidéken terjed a veszedelem. Mára már Kolozsváron is történt megbetegedések, Bereg megyében pedig a kolera megbetegedések száma eddig 124, haláleset pedig 57 volt. A hatóságok minden rendelkezésre álló eszközzel iparkodnak elfojtani a kolera terjedését, de amint látszik nem nagy eredménnyel. Ma a következő jelentéseket kaptuk:

Lugos. Kassaszőrényi vármegyében a kolera járvány még mindig terjed, Szakalárd községben hat haláleset fordult elő. Ujjabban megbetegedtek: Petrika Pávelni, Zsurkela Leontine, Voil Atánz, Rodomir János és Burgu Jánosné, Truja Miklós, a jámi járás őrmestere kolera-gyanus körülmenyek között meghalt. Megállapították, hogy a csendőrmester pénteken délelőtt levelet kapott Néramogyóról. Ez a levél fertőzte meg az őrmestert, aki még aznap meg is halt. Megbetegedett a csendőrmester szakácsnője, Zimmer Julia is, aki tegnap meghalt.

Nagyalposonokon egy újabb megbetegedés történt. A községben eddig tizenhöz megbetegedés és hat haláleset fordult elő. Az oravicai járás főszojgábjára beíltotta a vásárt az Aninán előfordult pozitív koleraeset miatt.

Öbecse. Öbecsén néhány napi szünet után ismét több megbetegedés és haláleset fordult elő. Bakits Ljubomir ácsmester tegnap a Szonamór-féle tanyán dolgozott. Hirtelen rosszul lett, hazaszállították, ahol néhány óra múlva meg is halt. Tegnap még egy haláleset fordult elő. Gávrits Redő napászmós gyanus halálesetét jelentették a főszojgábjáról hivatalnak. A járvány továbbterjedését elősegítik az, hogy a parasztek még mindig elhagyják a megbetegedéseket. Tegnap a katonák elfogták több parasztagadát, akik a tanyaszálókra akartak csempészni egy beteget. A késő esti órákban még egy megbetegedés fordult elő, Nagy János béres felesége betegedett meg gyanus körülmenyek között.

Eddig Öbecsén megbetegedett kilenc, elhalt hat egyén és pedig Stojsits Mladen, Ajtunov Branko, Stefanovics Iváné, Kékits Mária, Bakits Ljubomir és Gávrits Redő. Szemtanú azon a megbetegedések száma 19 elhalálozott kilenc egyén.

Nagykikinda. Kumánon tegnap újabb kolera megbetegedések történt. Trifunty Dina kovács betegedett meg kolera-gyanus tünetek között.

Máramarosoziget. Domonkos József színész tegnap gyanus körülmenyek között megbetegedett. A járványkórházba szállították, lakását pedig azonnal fertőtlenítették. A városi főorvos szerint valószínű, hogy Domonkos csak heveny begyulladásban szenved. Mindazonáltal megejtik a bakteriológiai vizsgálatot.

Kolozsvár. Csütörtökön a főpostán hírtelen megbetegedett Wrek Florián postászt és Zsibai György postaszolgá. A beteget a járványkórházba szállították. A bakteriológiai vizsgálat az egyik betegét, Wrekni megállapította az ázsiai kolera. A főispán intézkedésre azonnal megtekett az összes övintézkedéseket. Valószínű, hogy egy koleras vídekről érkezett csomag fertőzte meg a postászt, aki különben már a javulás útján van.

Beregzász. A bereg megyei kolera öt napi stagnálás után ujból szedi aldozatait. Tegnap Oroszvég községben nyolc megbetegedés és három haláleset történt. Nagybecsény és Mezőtáras községében egy-egy megbetegedés fordult elő. Gulácsy alispán kiment Mezőtárra, ahol felszólította Varga András községi bírót, hogy a szükséges övintézkedéseket tegye meg. A községi bíró a parancs teljesítését megtagadta, mire az alispán a csendőrközzel letartóztatta. A beregzászi ügyesség fogházába kísérték. Az alispán távirattal Munkácsról kért katonaságot, amely már meg is érkezett a helyszínre.

Beregzászban három gyanus megbetegedés történt a héten, a vizsgálat azonban mind a három esetben negatív volt.

Munkácsmon öt eset közül három halállal végződött.

Az alispáni kimutatás szerint eddig Bereg vármegye területén 124 kolera megbetegedés fordult elő 57 halállal.

Észék. A zágábi egészségügyi központi hivatal még szombaton közölte, hogy Észéken egy bacillusshordozó egyén van. Ezzel szemben a zágábi bakteriológiai intézet Észéken kilenc bacillusshordozót állapított meg, akiket izoláltak. Gottschalk városi főorvos Bécsbe is elküldte a gyanus egyének ürülékcsészéit Baltauf dr. bécsi egyetemi tanár azonban mind a kilenc esetben negatív eredményt állapított meg.

Delibáton ma egy újabb haláleset és egy megbetegedés történt. Palánkán egy újabb megbetegedés fordult elő.

Ugy látszik a kolera ismét terjed, jó lesz tehát a rendszabályokat nem elhanyagolni.

A kisiparosok helyzete.

Minden kereskedő és iparos csak akkor folytathatja sikeresen foglalkozását, ha előnyös hitelviszonyok uralkodnak. All ez egy nagy vállalatokra, mint a kis kézművesekre, de amíg a nagy vállalatok és részvénytársaságok háta mögött rendszerint megfelelő tartalékalap van, addig a kisiparosnál vajmi ritkán van arról szó. Mielőtt a hitelviszonyokban valamelyes megnehezülés érezhető, a kisiparos már hiába fut fűzőh-fűző. Ezen a nehéz ponton mely nem egyszer végetes hatása a kisiparosra, valamilyen szervezkedéssel kell segíteni, alkalmasint egy, az összes kisiparossg által alapított szervezeti hitelbankkal, mely a mostanihoz hasonló nehéz napokban kölcsönökön látná el a máskülönbön feltétlen elvesztett kisiparos. Ally módon való segítsék sok külföldi államban vezetett szép eredményre, pusztán azért, mert az összes kisiparossg olyan szoros szervezetbe tömörült, mely így ónmagja tudjagainak érdekeit megvédte.

A hitelviszonyokról szölvá, mindjárt meg kell említenünk egy ezzel szorosban összefüggő anomáliát, mely talán az előbbinél is fontosabb: a kisiparos mértékellen hitelezése, — mely különösen a szabó-és cipésziparban elterjedt. Jól tudjuk, hogy a ruhát és cipőt ritkán fizetik ki mindjárt az átvételnél, sőt gyakori eset, hogy valami csekélysg lefizetése után rendszerint hónapokig, de nem egyszer évekig marad a községben a fennmaradó részsel adós. Bármiely jelentéktelennék lássák is ez, mérhetlen károkat okoz a kisiparosnak. Mert amíg ő sokszor súlyos kamatokat fizet kölcsöne után, a községtől egy fillért sem szedhet késedelmi kamat fejében. Nevetésesnek látszanék, ha a cipész-számlákon olyasmint olvashatnánk, hogy ekkor, meg akkor hat százalékos késedelmi kamat. Csak bizonyos tereken a fogyasztó községnek ilyen valóság megkímélése azokból a bizonyos régi jó időkől való meg, amely már régen nincsen.

Németországban már régebben fölismerték ezt a helyzetelenséget és lépéseket tettek a megszüntetésére iránt. A német késedelmi minisztérium ipartanácsa mindenekelőtt pontos statisztikai kimutatásokat szerzett be, — hogy megtudja, mennyit tesz ki az ország, mely ily paragon heveny. Az eredmény általános meglepetést keltett. Kíttűn, hogy egy közepes német vidéki városkában évi 500—800.000 márkát tesz ki a kisiparosok ilyen kintlévő követelése, mely rengeteg összeg; a déli és a rajnai városokban az egy millió márkát is eléri.

Magyarországban eddig még nem történt intézkedés a kintlévő követelések teljes összegének pontos megállapítása iránt, de ismerve a magyar fogyasztó község rossz anyagi szituációját, de mindenekelőtt azt a szokását, hogy mindent hitbebe vásárol, — ami egy külföldi államban sem olyan nagy-

mérvű, — megállapíthatjuk, hogy ez az összeg minden nagyobb vidéki városunknál a milliót felül van. Budapestről nem is szölvá, ahol természetesen ennél is sokkal nagyobb összegeket vár hiába a kisiparossg. Hogy ilyen helytelen gazdálkodás mellett a kisiparossg helyzete nem valami fényes, (azokról van szó, ahol nincs súlyos takarékpénztár könyv a háttérben), azt nem kell bővebben magyaráznunk.

Láthatjuk ebből bőven, milyen többnyire a megfelelő törvények teljes hiánya és a megelőkelt hiányossága folytan származott igazságtalanságok nehezítik, sőt akadályozzák meg a kisiparos boldogulását. Ezen csak gyors és lehetőleg tökéletes szervezkedéssel lehet segíteni.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 5.

— **Naptár:** 1913. év szeptember hó 26., péntek. — Róm. kath.: Justina vt. — Protestáns: Justina. — Görög-ország: Szeptember hó 13. Kornél. — Irta-eltű: 5673. és Elűl 24. — Napkelet 5 óra, éjje. — Napnyugta 5 óra 30 perc. — Napössza 11 óra 58 perc. — Holdkette 12 óra 20 perc, éjje. — Holdnyugta 4 óra 17 perc délután. — Ujhold 30-an 5 óra 57 perc, reggel.

— **Időjárás:** A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő időjárható: Váltakozó, hűvös, keskeny esapadék.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ma csütörtökön délután 4 órakor ülést tart. Tárgya zölgözög és javadalmi hivatal 1914-ik évi költségvetése.

— **A tanítói nyugdíjbizottság ülést tart.** A kecskeméti kir. tanfelügyelőség vármegyei részére illetékes tanítói nyugdíjbizottság dr. Künszter Károly tanfelügyelő elnöklote alatt folyó hó 27-én d. e. 10 órakor ülést tart. Ezen az ülésen a tankerületi tartozó több tanító és tanítósnő munkaképessége bíráltak el.

— **Meghívó.** A felső kerülthez tartozó törvényhatósági bizottság tag urakat kérem, hogy a folyó hó közzgylelés ki-tűzött tárgyak megvitatása céljából a felső kerültei párhelyiségbe f. hó 20. napján délután 5 órakor megjelenjen sziveskedjen. A Kecskeméti Felsőkerületi Függelenségi 48-as Párt és Népkör elnöke.

— **A reáliskola és az Iszaki-ut.** Az új főreáliskola építését, mint megirtuk, megkezdeték. A reáliskola azonban az Iszaki ut vásártéren átmenő részéről a szakasz elvezet így ennek a szakasznak áthelyezéséről gondoskodni kell. Szüretig ez már semmi esetre sem lehet kész, azért a városi tanács máj ülésében elhatározta, hogy az ügyet a legközelebbi közzgylelés elé terjeszti, még pedig azzal a javaslattal, hogy az Iszaki ut áthelyezését csak a jövő tavasszal fogantatosítsák. Ha a közzgylelés ez elfogadja, akkor tavasszal véglegesen rendezik az utat, ha azonban úgy határoz a közzgylelés, hogy még az idén rendezzék az ügyet, akkor az Iszaki ut szőbanforgó új szakaszát ideiglenesen építik ki, csak a főreáliskola hosszúságában, azután két fordulóval bekapcsolják az eddigi utvonalba.

— **Gyermeknapjár.** Az Országos Állatvédő Egyesület által kiadott gyermeknaptrábról a városi tanács 20 pldányt rendelt a kecskeméti népiszkola számára.

— **Szabadságkérés.** Garzó József levéltáros négy heti szabadságot kért. A kérelem felett a közzgylelés dönt.

— **A Baktay ügy.** Megirtuk régebben, hogy özv. Baktay Mihályné egyesszégi ajánlatot tett a városnak a kárterítésre vonatkozólag. A tanács ma foglalkozott az ajánlatról s elhatározta, hogy megbeszéltesse a szóban forgó ingatlanok értékét.

— **Magánórák** adására vállalkozik és vizsgára előkészít az elemi népiszkola és polgári iskolai, valamint a tanítóknő-képző intézeti összes tananyagát **Kovács Erika**, aki a budapesti eszalógny-utcai tanítóknő-képző intézetben nyerte tanítósnői oklevélét. Bővebb értesítés nyerhető Nagykőrösi-utca 40. sz. alatt.

— **Jóteknység.** Ungár Salamon kecskeméti lakos fakeskesdől 10 koronát adományozott a kecskeméti Rabszegély Egyesületnek, mely szives adományért hálas köszönetet mond a Rabszegély Egyesület Elnökének.

— **Jutalmazás.** A kísérői árvek alkalmával az árvez megkezdéséi munkálataiban tevékeny részt vettek Wolf György, Bíró István és Dömötör Márton erdőőrök. A tanács megjutalmazta őket végzett munkájuk arányában. Dömötör Márton 120 K, Wolf 70 K, Bíró 30 K jutalmat kapott.

— **Idegen cselédek Kecskeméten.** Kecskemét város tudvalegleg közölte az árvezkarsult erdélyi vármegyékkel, hogy cselédek és munkások állásokat kaphatnak Kecskeméten. Szamosos község ma kérdést intézett Kecskeméthez, hogy milyen bérösszege van kiltástuk az esetleg idejövő cselédnek.

Jelentés a koleráról. A helyügy-miniszter a következők újabb kolera megbetegedéseket jelentette a rendőrkapitányi hivatalnak. Eszerint Temesmegyeben egy, Krassószörénygyében négy, Beregmegyében egy, Pestmegyében egy kolera eset fordult elő újabban.

— **A vásártér rendezése.** A javadalmi ügyvezető jelentést tett a tanácsoshoz az iránt, hogy miután a főreáliskola megkezdett új építkezést folytat már novemberi vásár alkalmával a vásártér területére jelentékenyen megszűnik vásártér céljaira szolgáló, ennek pótlására haladéktalanul törtenek intézkedések, illetőleg a kirakó vásártérnek más helyen való kijelölése.

— **A mozi.** Kulturhistóriai előadás 3 felvonásban. 150 színesen vetített képpel és számos mozgófényképpel. A kultúrának új hatalmas szolgálatot nem tett egyetlen lefedés sem, mint a mozgóképfelvételek mai tökéletes alakjának elérése. Nincs talán a világban tudomány, amely hasznát ne látna ennek a csudalatos készüléknek. Németországban a népiszkolákban mozi felvételekkel tanítanak, az orvosi tudomány, különösen a sebesézt, ma már el sem lehet nélküle. A történelem legnagyobb pillanatait évezredekre a mozgófelvétel örökíti meg, s az irodalom oly alkotását, amelyet a színpad nem tud megjelentetni — mint pl. Dante: Isteni komédiáját, a Qua-Vádist, a Nyomorultak stb. — a kinematograph változó csodálatos hűséggel és erővel elbűn. Természetesen a mozinak, épp úgy mint a világn mindennek, meg van a fejlődési története. Két kiváló mestere a tollnak, dr. Hevesi Sándor és Vaída Ernő megírták a mozi egész kulturhistóriai történetét, a színesen, elevenen végig vezetnek a régi kezdetleges kísérletektől kezdve egészen Edison mai beszélő mozijáig a fejlődés minden fázisán. A társzerzők kitűnően értik a közönség kíváncsiságát felelőszemmi a érdeklődésüket lekölti s mivel a mozi csudás felvételeinek tika a közönség legnagyobb része előtt ismeretlen, a szerzők ügyes humorral ezt is beszélőjük darabjaikba. Egyik mozi felvétel trükkje a másik után kerül szemünk elé s állandó derűltségben tartanak bennünket. Egy darab kulturhistóriai felszólítás le a Mozi-cimű előadás három jelvonása alatt s a történeti folyamatot — joggal mondhatjuk — minden művelt embernek megismerni nemcsak önmagára iránti kötelesség, hanem egyuttal gyönyörűség is.

— **Ausztria és Magyarország kereskedelmi mérlege.** A kereskedelmi minisztérium ma közli Ausztria és Magyarország 1912. évi kereskedelmi forgalmának statisztikáját. Magyarország kivitele Ausztriába a múlt évben 53.9 millió méterezés volt 1457.9 millió korona értékben, míg Ausztria kivitele Magyarországra 44.6 millió méterezés 1582.7 millió korona értékben Ausztria aktívuma e szerint 114.8 millió korona, míg az 1911. évben 154.3 millió korona volt. Az aktívum csökkenése a vágómárhahozható jelentékeny emelkedésével magyarázható. Az 1913. év elején közzétett ideiglenes minősített becsléssel szemben az aktívum 8.3 millió korona emelkedést tüntet fel.

1913. szeptember 28-ikán, vasárnap Lajosnál az Otthon disztermében

világra szóló, táncsal egybekötött koleramentes

**szüreti népmulatság
és újoncbál lesz!**

Kezdeté delután 4 órakor. Vége hétfőn virradatok.
Belépődíj 60 f. K. Salkai Vize! el. Belépődíj 60 f.
Kolerától dehogy fél.

— **A Testező Egyesületből.** A Kecskeméti Testező Egyesület f. hó 24-én este népbökölyt tartott, melynek legfontosabb tárgya az énekfalozás volt. Ugyanis Hajdu Sándor elnök elhatározta Kecskemétről, minőfégy az elnöki tisztséget megürsedett. A közgyűlés elnöké egyhanglagon dr. Váry István volt alelnököt választotta meg, az így megürsedett egyik alelnöki tisztséget pedig Székely Jánossal töltötte be. Ezután végleg elhatározta a közgyűlés a birkózó-szaksztály felállítását is egy nyilvános birokverseny rendezésé. Széles Emil titkár pedig jelentette, hogy a r. k. főgimnázium tornacsarnokában minden kedden, csütörtökön és szombaton szorgalmasan treniroz a tornázó szaksztály, mely alkalmadtán szintén be fog mutatkozni a nagyközönség előtt is.

— **Állatbetegség.** A VI. állategészségügyi kerületben fellépett szorványos vesztéség állatbetegség miatt a körzetet bezárták.

— **Sebes hajítás.** Solyms Páter Ferhé-utca 21. szám alatt lakó szeneskocsis többszöri figyelemzetés dacára a Szabadságtérben oly sebesen hajított, hogy a járókelők életbiztonságát veszélyeztette. Feljelentett.

— **Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy Boesckay-(Zöldkert)-útca 17. szám alatt női kalapszalónt nyitottam.**

Raktáron vannak eredeti párisi divatformák és modellek.

Diszitések és átalakításokat gyorsan és a legfinomabb ízléssel készíték.

Gyászkalapok egyóra alatt.

Szíves pártfogást kérve, — vagyok kiváló tiszteltelt:

Érsek Sándorné Mészáros Mariska.

**Az apa és fia
dohányt akartak becsmérszini.**

Veskő Pál és Veskő László kiskundorozsmai lakosok egy jó csomó magyar dohányt szereztek Dorozsman az elmúlt vasárnap.

Elhatározták, hogy a dohányt el fogják hozni Kecskemétre és itt jó pénzért eladják, mert úgy hallották, hogy itt Kecskeméten nagyon kapós a sztydohány.

Kedden éjjel el is indultak Dorozs-máról, úgy, hogy a hajnali 4 órakor érkezé vonattal már Kecskeméten voltak.

A dohányt két zsákban jól elhelyezték, hogy ne tűnjön fel senkinek.

Kecskemétre szerencsésen meg is érkeztek és utjuk a Klapka-utcán keresztül vitt.

A Szolnoki-utca sarkán posztoló rendőrnök feltűnt a két batus ember és mindjárt valami betörésre gondolva, igazolásra szólította fel őket.

Ok igazolták is magukat szabályszerűen, de mikor a rendőrnök megkérdezte tőlük, hogy mi van a zsákban, nagyon megijedtek és hirtelen jött kérdésre ellentmondásba keveredtek.

A rendőrnök se volt rest, megnézte a zsák tartalmát és ekkor látta, hogy a zsák tele volt dohánnyal.

Előállította őket. A rendőrség a dohányt elkobozta és ellenük az eljárás megindította.

A zsákban 24 kilogramm dohány volt, mint állításuk szerint Kecskeméten akartak eladni.

Ingyen női és leánykalap diszítés! Ki női és leánykalap szükségletét Bognár áruházbán

szerzi be, 40%-ot takarít meg, miután az ott vásárolt modelleket teljesen díjtalanul azonnal fel is diszítik. Eredeti párisi modellek, bámulatos olcsó árak. Ne mulassza el a kirakatokat megnézni, ahol 8 napig lesznek kiállítva.

Anyakönyvi kivonat.

Szeptember 25.

Születések. Bene Ilona rk. Léval Mihály rk. Kerekes Viktória rk. Kerekes Erzsébet rk.

Haldőzások. Kulcsár István rf. 79 éves. Özg. Kerekes Józsefnek Varga Juliánna rk. 53 éves.

Házasság. Keszertes Sándor rf. Borbély Magdolna rk. Szentmiklósy Sámuel rf. Halasy Ilona rf.

NVILTTÉR.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Figyelemzetek.

Figyelemzetek mindenkit, hogy férjemenek Tóth Antalnak, senki ne hitelessen vagy kölcsön pénz ne adjon, mert én helyette egy fillért sem fizetek. Tóth Antalné Lestár Zsuzsánna.

„Uránia“ mozgóképszínház műsora

Csütörtökön, szeptember 25-én:

A MOZI

3 felvonásban 150 színes vetített képpel és számos mozgófényképpel. Irtdak dr. Hevesi Sándor, Vajda E.

Kezdeté pont fél 9 órakor.

A Kecskeméti Karakuljuh-tenyészítő Rtárs. igazgatósága közhírré teszi, hogy a társaság 1913. szeptember 14-én megtartott közgyűlése a részvénytársaság feloszlását elhatározta; egyuttal fölhívja az igazgatóság a társasági hitelezőket, hogy követeléseiket a hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék.

300 hektóra való

— 300 literestől 700 literesig — jókarban levő tiszta boroshordók és egy jó borfejőgép eladó Áfrán Károlynál III. ker., Széchenyi-örös. Arváház mellett.

Bortermé eladás.

Kecskemét város szikrai sztyőtelepének ez évi bortermése, mintegy 2-3000 hektoliter, nyilvános árverésen eladatik.

A nyilvános szóbeli árverésre határnapul 1913. évi október 5-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája gazdasági osztály hivatalos helyiségébe kiti-nyes. Bántapénzül az árverést megelőzőleg 5000 korona teendő le.

Az eladási feltételek a város gazdasági ügyosztályában megtudhatók, kívánatra postán is megküldetnek.

Kecskemét, 1913. szeptember 24.

Szegedi György tanácsnok.

Jőnevelésű fiú tanulnak felvétetik Nyireády László fűszerkereskedésében.

8449

Egy fiatal fűszerkereskedő segéd alkalmazását talál Simon Antal fűszerüzletében, Jókai-utca. 8502

Ugyanott egy fiú tanuló felvételt.

Eladó föld és ház. 8304

Köncsögön 03. sz. alatt, a városhoz 14 kilométerre 62 és fél hold szántó és kaszáló, melyből 1 hold jó bortermő gyümölcsös szőlő, sok jókában levő lakó és gazdasági épületekkel ellátva; továbbá a VII. tized, Katona József-utca 10. sz. alatti ház, mely a II. ózoba, 4 konyha, 3 speiz, nagy pince és egyéb melléképületekből — kedvező feltételekkel eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonos Juhász Józseffel.

Kiadó lakások.

III. tized, Mária-utca 15. szám alatt három szobás lakás ívegett folyósóval, melléképületekkel és két szobás lakás melléképületekkel, november hó 1-ére kiadó. 8233

Gyermektelen házaspár szakácsnak azonnal felvétetik a városi kórházban

Ertekezhetni ugyanott 8593

Molnár József kórházi gondnokkal.

Eladó ház.

A Csongrádi-út végén, Kuruc-tér 6. szám alatti nagy sarokház, tágas udvarral, több lakással 12,000 koronaért eladó; csak fele fizetendő, a teher egyrésze földrendési államkölcsön. Értekezhetni a helyszínen a kovács-műhelyben. 8420

Bútorozott szobák.

Közel a központhoz két világos, tágas, kényelmes utcai bútorozott szoba, villanyvilágítással stb., külön bejárattal, gyönyörű kertes udvarban, együtt vagy külön-külön is kiadó október elsőre, előkelő család-nál, VII. kerület, Bánk-bán-utca 12. szám alatt.

Eladó ház.

Néhai Nagy Pál városi főerdőmérnök tulajdonát képező V. kerület, Fecske-utca 9. szám alatti ház, melyhez 500 négyzetföldi telek van, amely két házhelynek is alkalmas, kedvező feltételek mellett, eladó. Értekezhetni özv. Nagy Pálnéval, III. kerület, Kápolna-utca 8. szám alatt, az utóbbi háznál egy új nagy pince azonnal kiadó.

A központ közelében

föltétlenül száraz, két ágyas bútorozott szobát keresek 10 éves fiam és magam számára; egy személyre esetleg ebéd- és vacsora kosztot is. Ajánlatok kizárólag levelben „Lakás-koszt” jelzéssel e lap kiadóhivatalába kéretnek. 8610

Eladó esetleg kiadó

a Bercsényi-utcában a volt Reizsmann-féle ház, mely áll egy 3 szobás, konyha, üvegezett folyósó és melléképületekkel álló lakásból, pincevel, továbbá egy 2 szobás lakás konyha- és melléképületekkel és egy nagy szin és egy gabona- vagy bármilyen raktárnak kiválóan alkalmas fedett helyéig. Értekezhetni dr. Donáth József ügyvédnél Beniczky Ferenc-utca 6. szám. 8602

Finom őszi és téli körte, chas. muscat és téli fajszőlő kapható Jókai-utca 12. sz. a.

Ugyanott több jókában levő

boroshordó eladó.

Tisztelettel értesitem az építető közönséget, mivel üzletem eladó, mindennemű, az építkezéshez szükséges

faanyagot teljesen leszállított árban árusítok.

Tisztelettel: Özv. Weisz Miksáné fakereskedő, Telefon 126. a sertészialzó gözmalommal szemben. Telefon 126.

Eladó ház.

IV. kerület, Balay-utca 3. (rég. Sár-utca 212.) számú ház, mely áll 3 szoba, 1 konyha, kamra, speiz, szivattyú-kút és kövezett udvarból, eladó; értekezhetni ugyanott ifj. Bíró János tulajdonossal.

Jó minőségű fajbor,

20-25 hektó eladó. Ugyanott jókában levő boroshordók 3 hektósak és 50 literesek kaphatók László Károly (Folyóka)-utca 16. szám alatt. 8583

Hasonbérbe kiadó földbirtok.

Gátérben, a Kispakai-úton, a várostól 5 kilométerre, telenészetre kiválóan alkalmas 50 kat. hold földbirtok, — melynek fele szántó, fele kaszáló, 6 évre azonnal kiadó. Ugyanott fejtehetőek, Takarmányok eladók; értekezni lehet Székere Kovács Endre tulajdonossal, I. Kisfaludi-utca 12. sz.

Pincezövetkezéssel

a következő borok literenkint kimérve kaphatók:

••••• új kadarka	60 fillér	•••••
••••• új rizling	70 fillér	•••••
••••• ó-rizling	90 fillér	•••••
••••• ó-szilvány I K	20 fillér	•••••

Ajánlja kitünő jó és olcsó munkásborait, ahoz gazdáknak hordót közzéonoz.

Eladó szőlő.

Ágasegyházán 10 kat. hold 6 éves szőlő, 24 hold kaszáló-herés és szántófölddel együtt egy tagban eladó; 20 holdnyi terület a beültetett 10 holdon kívül szőlő ültetésre kiválóan alkalmas. Előnyös, hogy a Kecskeméti-fülöp-szálási vasutonál az ágasegyházi tanyák megálló állomása birtokban van, közvetlen a műút mellett. Értekezhetni Nagykerősi-utca 32. szám alatt a tulajdonossal. 8550

Itcés kerestetik nov. 1-ére az ágasegyházi korcsmába, övédeképes családos előnyben részesül. Értekezhetni ugyanott Ferenci Józseffel az ágasegyházi állomás mellett. 8505

Kiadó lakás.

November 1-ére kiadó két szobás nagy lakás, üvegezett folyósó, melléképületekkel, Zápolyai-utca 10. szám alatt; értekezhetni Szabó Jánossal Mezei-utca 26. sz. alatt vasárnapokon és hetipiaci napokon.

42 hold elsőrendű szántóföld

jó tanyaépületekkel ellátva, a várostól 6 1/2 kilométerre, a pesti-dűlőben, örökáron eladó. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 8557

Műtrágya eladás.

18%-os superfoszfát műtrágya kisebb-nagyobb mennyiségben kapható. Bővebbet „D U N A” biztosító - társaság főigényköszegének irodájában, Posta-épület, a városi színház átellenében. 8605

Agilis fiatal emberek

pénzbeszedésre és üzletszerzésre felvételnek első rangú cégéni. Felvilágosítást ad Adler Miksa, Bocskay-utca 9.

Szand János és Társa

Nagykerősi-utca 4. (Beretvárszállóval szemben.)

Legszebb és legolcsóbb CLOTT-paplanok 8 koronától feljebb kaphatók. Javításokat legolcsóbban vállalnak. Mindenféle kárpitozott bútorok készítését és paplanok behúzását a legizlésebben és olcsó áron eszközlik. Ugyanott egy fiú tanuló felvétetik.

Mészárszék és hentesárú üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Kecskeméten, a Népbank-palota épületében (volt Fekete Soma kőnyerkesedékek helyén) a modern tisztasági követelményeknek megfelelő meszárszékét és hentesárú üzletet nyitottam. A fogyasztó közönséget biztosítom előre is, hogy kizárólag elsőrendű friss hizott marha- és borjúhúsokat szerzhet be nálam a legolcsóbb napiárak mellett. Hentesárú üzletemben a lefinomabb felvágottakat, szalámit, prágai- és kassai-sonkát, sajtotak, charchouettere dolgokat fogok tartani. A n. é. közönséget arra kérve, hogy ezen modern vállalatomat pártfogolja. Teljes tisztelettel: Deim Gusztáv.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az V. k., Vörösmarty-utca 5. szám alatt, régi ovoda épületben gép, épület és vasszerkezeti műhelyemben elvállalok minden, e szakba vágó munkákat, úgymint: épület és kapu vasalásokat, vasrácsokat, vasablakokat, vasajtókat, vaskapukat, takaréktűzhelyeket; — szivattyús kútkat, vízvezeték, sárrácozatok készítését, mindennemű javításokat, valamint gazdasági gépek javítását is a legjobban és a legjutányosabban. Hungaria gép-, épület- és vasszerkezeti-műhely Reizsmann Márton. Miselbach Mór p. p.

A Csikai-féle szűcsüzletben

(Lutheránus bérpalota udvari részében) az összes szűcsszakmába vágó munkák úgymint: szörmekabátok készítése, alakítása, vagy hosszabbítása, sehálók, karmantyúk a legújabb divat szerint gyorsan, pontosan és felelősség mellett készülnek.